หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ กิจกรรมเสริมสร้างความรู้เรื่องอาหารและ โภชนาการกับ

ภาวะ โภชนาการของนักเรียนโรงเรียนนครบางยางพิทยาคม

ผู้เขียน นายกฤษณพงศ์ นาทิพย์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (โภชนศาสตร์ศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ คร. นทัต อัสภาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ ดร. วินธนา คูศิริสิน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เรื่องอาหารและ โภชนาการ ของนักเรียนโรงเรียนนครบางขางพิทยาคม ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-6 อายุระหว่าง 12-18 ปี ที่พักประจำในบ้านพักนักเรียนโรงเรียนนครบางขางพิทยาคม อำเภอนคร ไทย จังหวัด พิษณุ โลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ เครื่องชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงและแบบบันทึกน้ำหนักและส่วนสูง แบบทดสอบก่อนและหลังเข้าร่วม กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ด้านอาหารและ โภชนาการ แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ด้านอาหารและ โภชนาการ และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ด้านอาหาร และ โภชนาการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนภาวะโภชนาการประเมินโดยใช้น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตา เกณฑ์ส่วนสูง เทียบกับกราฟแสดงการเจริญเดิบโตของเด็กอายุ 5-18 ปี ของกรมอนามัยกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ. 2553

ผลการศึกษา พบว่า เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เรื่องอาหารและ โภชนาการนักเรียน ส่วนใหญ่ผ่านกิจกรรมกิดเป็นร้อยละ 97.63 ทำให้นักเรียนมีคะแนนโดยรวมหลังเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มจาก ร้อยละ 63.34 เป็น ร้อยละ 71.74 โดยมีคะแนนจากการทดสอบ หลังเรียนทั้ง 6 ด้านอยู่ในเกณฑ์สูง และเมื่อเทียบกับก่อนเรียนพบว่าความรู้ด้านอาหารหลัก 5 หมู่ ด้านโภชนบัญญัติ 9 ประการด้านโภชนาการสำหรับวัยรุ่น ด้านการประเมินภาวะโภชนาการ ด้านการออกกำลังกาย และด้านการจัดการกับอารมณ์และความเครียด มีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.70, 9.58, 18.66, 11.62, 10.08 และ 18.61ตามลำดับ เมื่อประเมินภาวะโภชนาการโดยใช้น้ำหนัก ตามเกณฑ์อายุ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุและน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงพบว่ามีภาวะโภชนาการอยู่ใน เกณฑ์ปกติ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

Independent Study Title Activities for Enhancing Knowledge on Food and Nutrition

and Nutritional Status of Students of

Nakornbangyangpittayakom School

Author Mr.Kritsanaphong Natip

Degree Master of Science (Nutrition Education)

Advisory Committee Lect. Dr. Natad Assapaporn Advisor

Lect. Dr. Winthana Kusirisin Co-advisor

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to promote the activities for enhancing knowledge on food and nutrition and nutritional status of students of Nakornbangyangpittayakom School. The target group was 43 Matthayom Suksa 1-6 students who aged between 12-18 years old and have lived in school dormitory in the second semester of the academic year 2013 at Nakornbangyangpittayakom School, Phisanulok Province. There were five types of research instruments-scales, personal record from weight and height, pre-test and post-test, lesson plans, and satisfaction questionnaire toward using activities for enhancing knowledge on food and nutrition. The data obtained were analyzed by using percentage, mean, and standard deviation. Nutritional status data were analyzed by using weight for age, height for age, and weight for height compared with the criteria of the growth of children aged 5-18 years old from Health Department, Ministry of Public Health version 2010.

The findings were found that after enhancing knowledge on food and nutrition 97.63 percent of students passed the activities and students mean scores were increased from 63.34 percent to 71.74 percent. Students' scores divided into 6 topics were also increased when comparing with pre-test in term of the five food groups, Public Health Division's nine points dietary guidelines, nutrition for adolescence, nutrition assessment, physical movement, and emotion and stress management 8.70, 9.58, 18.66, 11.62, 10.08, and 18.61 percent respectively. When using nutritional assessment, nutritional status of students met the normal level and students were highly satisfied with the activities.

ข